

2014-08-26

Landstingsstyrelsen

§ 165 Svar på granskning av landstingets styrning och insyn i gemensam nämnd, kommunalförbund och samordningsförbund (LS/501/2014)

Ärendebeskrivning

Landstingets revisorer har med hjälp av Capire AB granskat om landstingsstyrelsen tillgodosett den styrning och insyn som erfordras enligt lagstiftning och det utrymme som lagar ger möjlighet till i de samverkansorgan som landstinget är medlem i. Landstingets revisorer har begärt att landstingsstyrelsen senast i september 2014 ska redovisa vilka åtgärder landstingsstyrelsen kommer att vidta med anledning av granskningsresultatet. Ett förslag till skrivelse har därför utarbetats.

Revisorerna anser att landstinget saknar en tydlig och öppen strategi för sitt engagemang i samverkansorganen, men att landstinget har sört för att det finns formella möjligheter att utöva en effektiv uppsikt. Även vad gäller andra former för styrning har landstinget adekvata påverkans- och insynsmöjligheter gentemot samverkansorganen i kraft av de aktuella förbundsordningarna och reglementena samt de rutiner som skapats. Det finns otydligheter i samband med tillämpning av uppsiktsplikten och även vid tillvaratagandet av övriga möjligheterna till styrning och insyn.

Revisorernas bedömning är att landstinget saknar en tydlig systematik vid genomförande av uppsikt, styrning och uppföljning, att en bättre dokumentation av rutinerna generellt bör åstadkommas och följande förbättringsåtgärder är önskvärda:

- Regler och rutiner för uppsiktens genomförande och innehåll behöver utvecklas och dokumenteras.
- Även tillämpningen av instrument och rutiner för styrning och insyn i övrigt behöver utvecklas:
 - Det bör tydligare i landstingsstyrelsens behandling och protokoll framgå om styrelsen bedömt om det behövs åtgärder i anledning av återrapporteringen eller inte.
 - För att få större strategisk tyngd bör landstinget i centrala styrdokument såsom landstingsplanen och landstingsdirektörens verksamhetsplan klargöra mätbara mål liksom långsiktigare ambitioner kopplade till samverkansorganens verksamhet. Verksamheten bör även följas upp regelbundet och systematiskt i samband med årsredovisning och annan reguljär uppföljning.
 - Landstingets deltagande i samråd bör regleras tydligare, särskilt i de sammanhang där samrådet har en reglerad roll i samrådsorganets styrprocess.

Landstingsstyrelsen instämmer i de flesta av revisorernas slutsatser som framförs i skrivelsen och i granskningsrapporten. Synpunkter och förbättringsförslag som framförs kommer att beaktas i beaktas i framtagandet av styrdokument och i de redan pågående

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2014-08-26

arbetena med att utveckla strukturen för hur landstinget, och från 1 januari 2015 den nya regionen, ska styras och följas upp.

Undantaget är de slutsatser som gäller mätbara mål i kommunalförbund liksom långsiktigare ambitioner kopplade till deras verksamheter. Konstruktionen av kommunalförbund innebär att det politiska och ekonomiska ansvaret vilar på de förtroendevalda i respektive organ och inte på medlemmarna. Kommunalförbunden svarar därför själva för dessa delar liksom för uppföljning av verksamheten. Medlemmarnas styrning av verksamheten i dessa organ sker genom förbundsordningarna.

I skrivelsen framgår också en redogörelse för pågående arbeten inom de områden som revisorerna lyfter fram som förbättringsområden.

Beslutsunderlag

Landstingets revisorers skrivelse Granskning av landstingets styrning och insyn i gemensam nämnd, kommunalförbund och samordningsförbund, 2014-03-24

Revisionsrapport: Granskning av landstingets styrning och insyn i gemensam nämnd, kommunalförbund och samordningsförbund, Mars 2014

Förslag till svar på landstingets revisorers skrivelse Granskning av landstingets styrning och insyn i gemensam nämnd, kommunalförbund och samordningsförbund daterad 2014-08-05 med tillhörande bilaga Riktlinjer för planering och uppföljning enligt region Jämtland Härjedalens styrmodell, 2014-06-25

Landstingsdirektörens förslag

1. Svar lämnas till landstingets revisorer enligt upprättat förslag daterat 2014-08-05.
2. Utifrån revisorernas synpunkter får landstingsdirektören följande uppdrag:
 - a. Inom ramen för arbetet att utveckla styrmodellen och tillhörande riktlinjer ta fram förslag för hur mätbara mål liksom långsiktiga ambitioner kopplade till samverkansorganens verksamheter ska klargöras i styrande dokument samt ta fram förslag på regler och rutiner för uppsiktspliktens genomförande.
 - b. Ta fram förslag till reglering av landstingets deltagande i samråd i gemensamma nämnder, kommunalförbund och samordningsförbund.

LANDSTINGSSTYRELSENS BESLUT

1. Svar lämnas till landstingets revisorer enligt upprättat förslag daterat 2014-08-05.
2. Utifrån revisorernas synpunkter får landstingsdirektören följande uppdrag:
 - a. Inom ramen för arbetet att utveckla styrmodellen och tillhörande riktlinjer ta fram förslag för hur mätbara mål liksom långsiktiga ambitioner kopplade till samverkansorganens verksamheter ska klargöras i styrande dokument samt ta fram förslag på regler och rutiner för uppsiktspliktens genomförande.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2014-08-26

- b. Ta fram förslag till reglering av landstingets deltagande i samråd i gemensamma nämnder, kommunalförbund och samordningsförbund.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Samordningskansliet
Helge Jonsson
Tfn: 063-14 76 36
E-post: helge.jonsson@jll.se

2014-08-26

Dnr LS/501/2014

Landstingets revisorer

Svar på landstingets revisorers granskning av landstingets styrning och insyn i gemensam nämnd, kommunalförbund och samordningsförbund

Landstingsstyrelsen instämmer i de flesta av revisorernas slutsatser som framförs i skrivelsen och i granskningsrapporten. De synpunkter och förbättringsförslag som framförs kommer att beaktas i framtagandet av styrdokument och i de redan pågående arbetena med att utveckla strukturen för hur landstinget, och från 1 januari 2015 den nya regionen, ska styras och följas upp.

Undantaget är de slutsatser som gäller mätbara mål i kommunalförbund liksom långsiktigare ambitioner kopplade till deras verksamheter. Konstruktionen av kommunalförbund innebär att det politiska och ekonomiska ansvaret vilar på de förtroendevalda i respektive organ och inte på medlemmarna. Kommunalförbunden svarar därför själva för dessa delar liksom för uppföljning av verksamheten. Medlemmarnas styrning av verksamheten i dessa organ sker genom förbundsordningarna.

Nedan följer en redogörelse för pågående arbeten inom de områden som revisorerna lyfter fram som förbättringsområden:

Styrmodell för Region Jämtland Härjedalen

Jämtlands läns landsting införde under 2012 en ny styrmodell med en övergripande struktur för hur landstinget ska ledas och styras. Med anledning av kommande regionbildning har styrmodellen under våren 2014 setts över och nya riktlinjer för planering och uppföljning enligt styrmodellen utarbetats.

Syftet med styrmodellen är att säkerställa att styrningen är systematiskt, tydligt och enhetligt. I grundidén för modellen ingår också att det ska finnas en röd tråd från visioner på politisk nivå till genomförande och uppföljning på verksamhetsnivå. De styrdokument som skapas för att genomföra och konkretisera de politiska målen är i huvudsak följande:

Länsövergripande styrdokument

Regional utvecklingsstrategi, Mål för gemensam hälso- och sjukvårdspolitik 2014-2025, regionalt trafikförsörjningsprogram m.fl.

Styrdokument för Region Jämtland Härjedalen

- **Policyer och strategier**, fastställs av regionfullmäktige. Revideras vid behov.
- **Långsiktiga utvecklingsplaner**, fastställs av regionfullmäktige och beskriver vad som ska genomföras under en 12-årsperiod. Revideras vart fjärde år.
- **Landstingsplan/Regionplan**, fastställs av regionfullmäktige och gäller för tre år. Revideras varje år.
- **Verksamhetsplaner med budget och uppföljningsplan** för regionstyrelsen och nämnderna, behandlas i respektive styrelse/nämnd och fastställs i regionfullmäktige. Gäller för ett år.
- **Regiondirektörens verksamhetsplan**, fastställs av regionstyrelsen och vårdvalsnämnden. Gäller för tre år. Revideras varje år.
- **Verksamhetsplan för nämndernas förvaltningschefer**, fastställs av respektive nämnd. Gäller för tre år. Revideras varje år.
- **Övergripande handlingsplaner**, fastställs av regiondirektör eller berörd förvaltningschef. Kan ha olika löptider men revideras varje år.
- **Centrumens verksamhetsplaner**, fastställs av regiondirektör. Gäller för ett år.
- **Områdenas och enheternas verksamhetsplaner**, fastställs av centrumchef. Gäller för ett år.

Styrmodellen och riktlinjerna kommer att revideras ytterligare under hösten 2014 utifrån att den nya regionens organisation och arbetssätt ännu inte är helt på plats. Inom det arbetet har landstingsdirektören fått i uppdrag att ta fram förslag för hur mätbara mål liksom långsiktiga ambitioner kopplade till samverkansorganens verksamheter ska klargöras i styrande dokument.

Regelverk för uppsiktsplikten

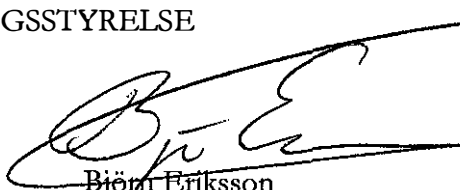
Landstingsdirektören har fått i uppdrag att ta fram förslag på regler och rutiner för uppsiktspliktens genomförande. Regelverket ska vara klart under hösten 2014. I regelverket kommer det att framgå hur landstingsstyrelsen/regionstyrelsen systematiskt ska tillämpa sin uppsiktsplikt, hur dokumentation kring eventuella åtgärdsbehov ska upprättas samt hur uppföljning av densamma ska ske.

Deltagande i samråd

Landstingsdirektören har fått i uppdrag att ta fram förslag på tydligare reglering av hur landstingets/regionens deltagande i gemensamma nämnder, kommunalförbund och samordningsförbund.

Harriet Jorderud
Landstingsstyrelsen ordförande

Björn Eriksson
Landstingsdirektör